

Bu çizimin hemen solunda kubbenin doğu ve batı duvarlarına oturuşu ile iç kavsini gösteren bir kesit yer almaktadır.

Değerlendirme

Bu câmi Osmanlı Arşivi'ndeki kataloga "Kosova Nasliç İshakiye Mahallesi Câmii" şeklinde kaydedilmiştir. Ancak projedeki notlarda Kosova kelimesi hiç zikredilmediği gibi Nasliç olarak okunan kelimenin de Pasliç olduğu gayet açıktır. Gerek Ekrem Hakkı Ayverdi'nin çalışmalarında⁹⁶⁹ gerekse elde edebildiğimiz mahalli araştırmalarda⁹⁷⁰ böyle bir kasaba ve câmi ismini tespit edemedik. Dolayısıyla bu projenin tatbik edilip edilmediği hususu da açıklığa kavuşturulamamıştır. Ancak bu çizimler iki alternatifli yeniden inşâ projesi olması bakımından oldukça önemlidir. Birinci proje ikinciye göre daha sade ve daha az masraf gerektirirken ikincisi biraz daha pahalıya mal olacak bir projedir.

II-MESCİTLER

1-Nallı Mescid'in Tamir Projesi

İstanbul Vilayet binasının hemen yanında Ankara Caddesi üzerindeki Nallı Mescid⁹⁷¹, Vilayet Câmii, İmam Ali Mescidi ve Bab-ı Âli Câmii adlarıyla da anılmaktadır⁹⁷². Bu mescidin tamir projesi, 26 Zilkade 1319 / 4 Ocak 1902 tarihli ve 54 x 56 cm. ebatlarında rulo hâlindeki bir çizimde yer almaktadır. Ruloda Nallı Mescid'in tamir projesinden başka, Aşıkpaşa Mahallesi'nde ifraz olunacak bir evin plânı ile Tatavla(Kurtuluş)'da anlaşmazlık konusu olan bir arsanın krokisi de bulunmaktadır⁹⁷³. Rulo çürük olduğundan Nallı Mescid'in tamir projesi incelenememiştir.

2-Şeyhülislâm Ömer Efendi Mescidi'nin Krokisi

İstanbul Çamlıca Çilehane'deki Şeyhülislâm Ömer Efendi Mescidi'nin krokisi; 9 Muharrem 1321/7 Nisan 1903 tarihli ve 54 x 78 cm. ebatlarında olan rulo hâlindeki bir çizimin içerisinde yer almaktadır. Ruloda bu mescidin krokisi dışında, mescidin imamının ikâmet ettiği evin, Çubuklu'daki bir kireç ocağının ve bir bahçeye ait başka çizimler de bulunmaktadır⁹⁷⁴. Rulo çürük olduğundan Şeyhülislâm Ömer Efendi Mescidi'ne ait kroki incelenememiştir.

⁹⁶⁹ Bkz. Ekrem Hakkı Ayverdi, *Avrupa'da Osmanlı Mimâri Eserleri Yugoslavya, C.III, 3.Kitap, Bilmen Basımevi, İstanbul 1981; Avrupa'da Osmanlı Mimâri Eserleri, Bulgaristan, Yunanistan, Arnavudluk, C.IV, 4., 5., 6. Kitaplar, İstanbul 1982; Avrupa'da Osmanlı Mimâri Eserleri, Romanya-Macaristan, C.I, 1. ve 2. Kitap, İstanbul 1980.*

⁹⁷⁰ Bkz. Raif Vırmaç, *Priştine Câmileri, Türk Demokratik Birliği-Kitap Yayınları 2, Prizren 1997; Prizren Câmileri, Türk Demokratik Birliği Yayınları, Prizren 1996; ayrıca bkz. Aydın Yüksel, "Kosova'da Türk Eserleri", I.Kosova Zaferi'nin 600. Yıldönümü Sempozyumu Bildirileri 26 Nisan 1989, TTK Basımevi, Ankara 1992, s.45-50.*

⁹⁷¹ Bkz. Ayverdi, a.g.h, B.4.

⁹⁷² Detaylı bilgi için bkz. Hadika, C.I, s.213; Ayverdi, *Osmanlı Mimarisinde Fatih Devri, C.III, s.475; Bkz. Eminönü Câmileri, s.148-149.*

⁹⁷³ Bkz. BOA, PPK, sn:401.

⁹⁷⁴ Bkz. BOA, PPK, sn:426.